

NITO

Behovsundersøkelse 2023

Lise Campbell Lehne

Senior Konsulent, Ipsos Norge

Februar 2023

03

Oppsummering

06

Bakgrunn/prosjektinformasjon

09

Dagens situasjon

15

Ansettelse av ingeniører

17

Fremtiden

29

Kontakt Ipsos

Oppsummering

Oppsummering - Dagens situasjon

18 % synes det er enkelt å finne kvalifiserte ingeniører. Dette ligger på likt nivå som i 2022, men lavere enn tidligere år.

62 % synes det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til sin virksomhet. Dette er på likt nivå som 2022, men betraktelig høyere enn i 2020-2021.

Samfunnsbedriftene synes i mindre grad at det er vanskelig enn gjennomsnittet. 35 % i denne sektoren svarer at det er enkelt å finne kvalifiserte ingeniører til sin virksomhet.

I likhet med tidligere år er konkurranse på arbeidsmarkedet og mangelen på kvalifiserte kandidater hovedårsaker knyttet til vanskeligheter rundt å få tak i kvalifiserte ingeniører.

Konkurranse på arbeidsmarkedet, vanskelig å finne kvalifiserte søkere og at det utdannes for få ingeniører mener respondentene er de viktigste årsakene til at det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører.

Den største konsekvensen når det gjelder hva som skjer når man ikke får tak i kvalifiserte ingeniører, er i følge respondentene at oppgaver ikke blir løst. 45 % svarer dette.

Oppsummering - Fremtiden

59 % av de spurte mener at det vil bli behov for flere ingeniører i fremtiden, og privat sektor uttrykker største behov for flere ingeniører (70 %).

59 % oppgir at det vil bli behov for flere ingeniører fremover. Særlig privat sektor (70 %) ser et behov for flere ingeniører de neste tre årene. Flertallet innenfor kommunesektoren (64 %) og samfunnsbedriftene (63 %) mener behovet vil bli som nå.

I likhet med tidligere målinger antas behovet å være størst for ingeniører innenfor bygg (29 %). Ved årets måling følger elektro (19 %) og IKT (12 %).

64 % mener at det vil bli vanskelig å finne kvalifiserte ingeniører fremover, og 49 % av disse mener det primært skyldes konkurranse på markedet.

Majoriteten av respondentene tror det vil være vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til sin virksomhet i løpet av de neste 3 årene.

49 % av respondentene svarer at de tror de vil miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene. Dette er tilbake på samme nivå som i fjor.

Majoriteten svarer at behovet fremover vil være størst for ingeniører/bachelor (56 %). Mens 19 % svarer at behovet er størst for sivilingeniører/master i teknologi.

Bakgrunn og prosjektinformasjon

Bakgrunn

Formål

Formålet med denne undersøkelsen er, som tidligere år, å kartlegge hvordan private og offentlige virksomheter opplever dagens situasjon og hvordan de ser på fremtiden med hensyn til å få dekket sitt behov for ingeniører. Med ingeniører mener vi personer med 2-3 årlig teknologisk høgskoleutdanning.

Kontaktperson NITO: Petter Teigen

Ansvarlig Ipsos: Lise Campbell Lehne, Seniorrådgiver Ipsos

Historikk

Undersøkelsen er en oppfølging og videreføring av tidligere undersøkelser gjennomført i 2001, 2004-2023. Alle spørsmålene i årets undersøkelse som er blitt stilt de siste årene, danner sammenligningsgrunnlag i denne rapporten.

For å sikre lesbarhet brukes kun historikken fra 2020-2022 som sammenligningsgrunnlag for 2023 resultatene. Det kommenteres kun på signifikante forskjeller, og alle tall som rapporteres er i %.

Prosjektinformasjon

Metode

Undersøkelsen er blitt gjennomført på bakgrunn av ringelister levert av NITO. Totalt har vi gjennomført 700 intervju i perioden 10. januar til 24. januar 2023. Alle intervjuene er gjennomført på telefon.

NB!

Ved gjennomgang av resultater og sammenligninger fra tidligere år, må man være oppmerksom på det lave antallet intervju i avtaleområdene Spekter, Spekter Helse og Stat.

Gjennomføring

Vi har intervjuet personer som har helt eller delvis ansvar for ansettelse av ingeniører i sin virksomhet.

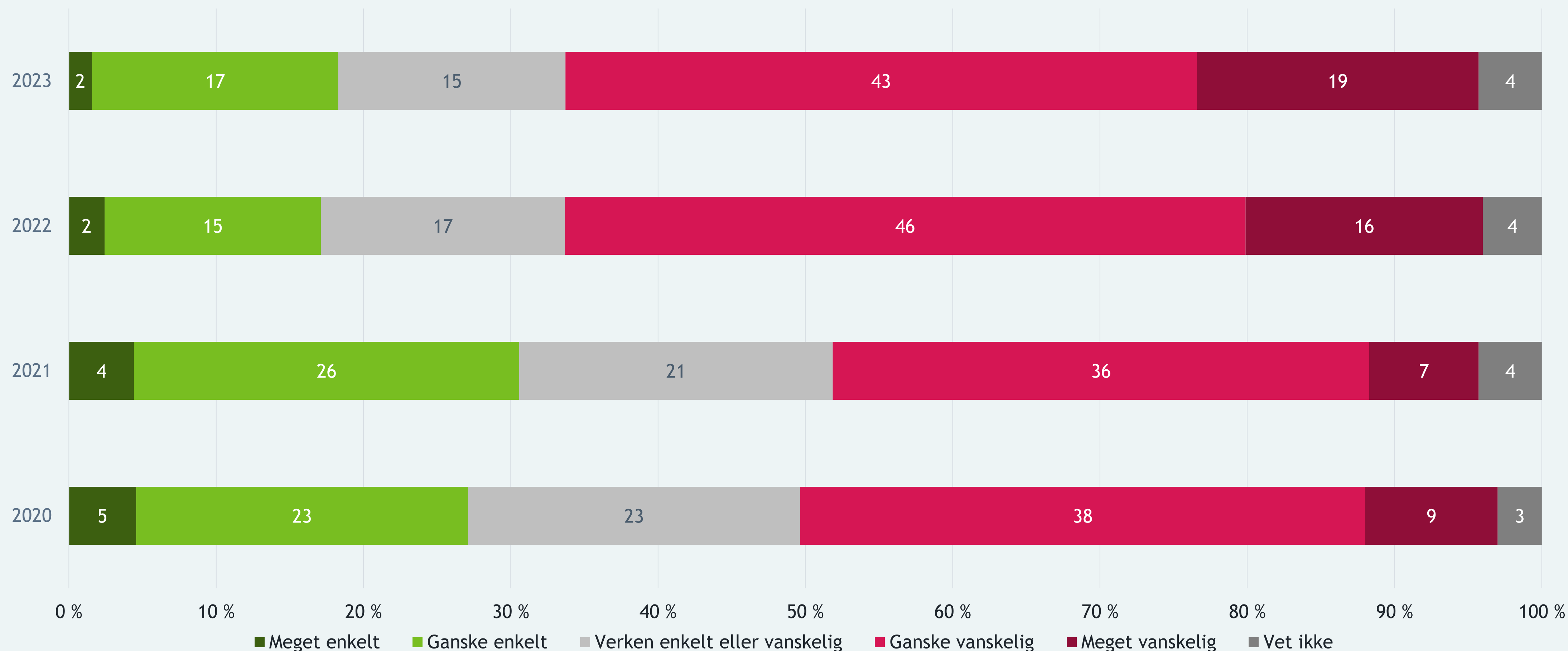
Intervjuene fordeler seg som følger etter avtaleområde/ sektor:

Stat	31 intervju
Kommune	118 intervju
Privat	472 intervju
Spekter	7 intervju
Spekter Helse	29 intervju
Samfunnsbedriftene	43 intervju

Dagens situasjon

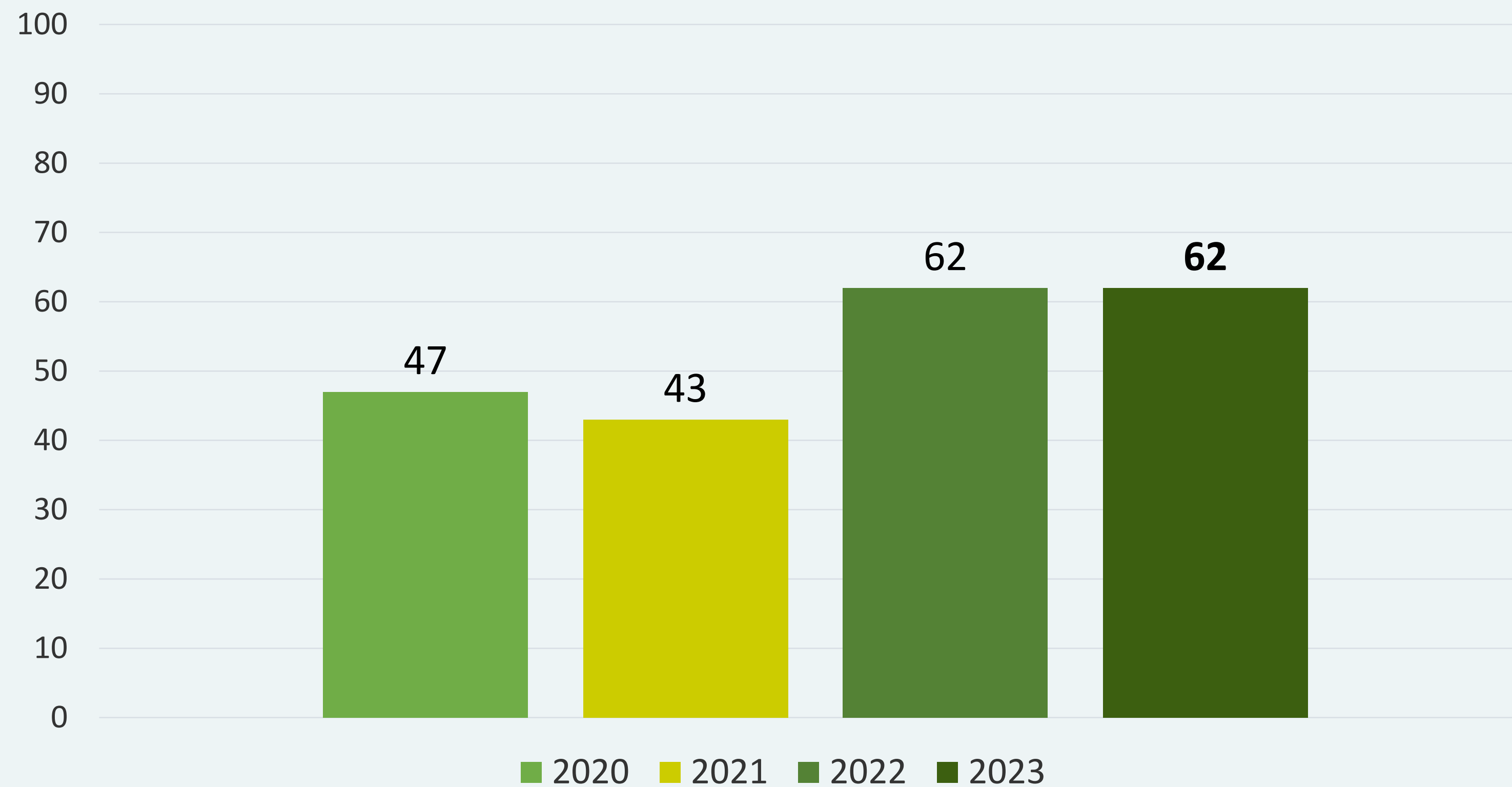
Andelen som synes det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til sin virksomhet er på likt nivå som i 2022.

Synes du at det i dag er meget enkelt, ganske enkelt, ganske vanskelig eller meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til din virksomhet?

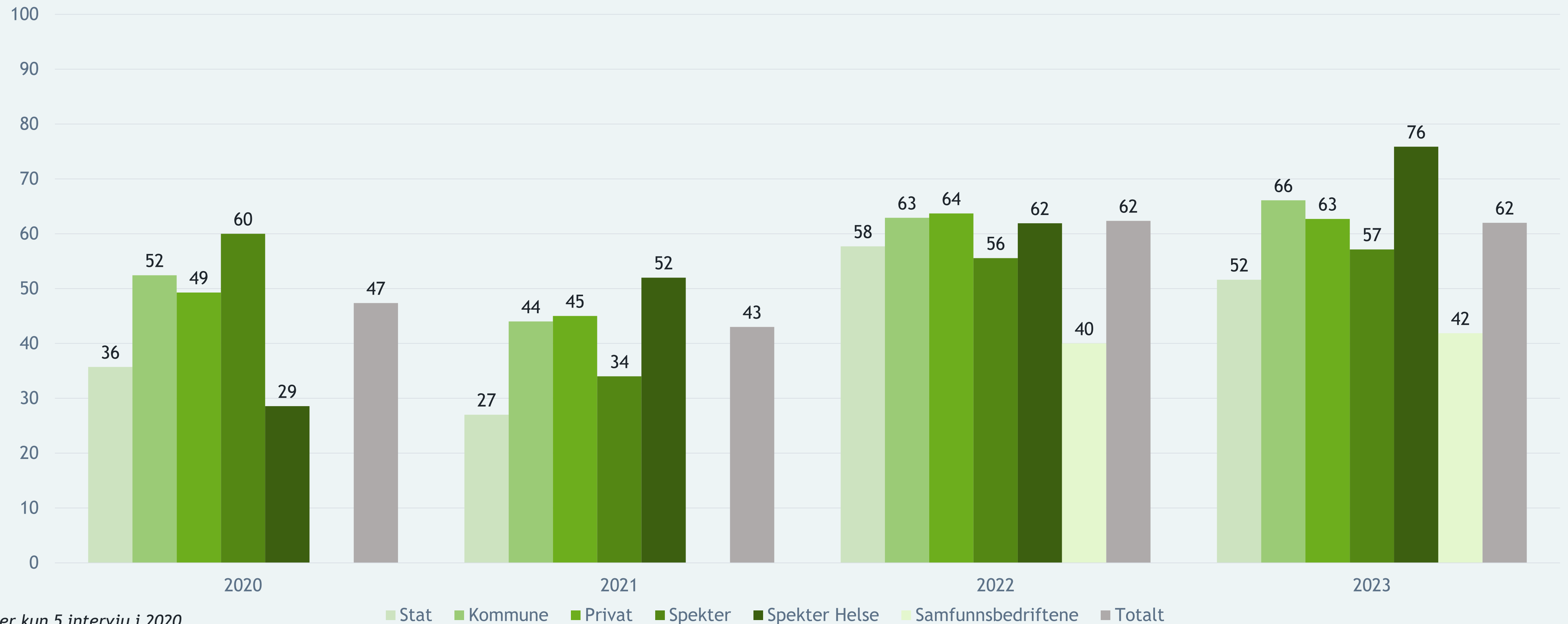
Hele 62 % synes at det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til sin virksomhet. Dette er på likt nivå som i 2022.

Andel svart ganske/meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører:

Noe variasjon mellom de forskjellige sektorene. Signifikant lavest andel som synes det er vanskelig å få tak kvalifiserte ingeniører blant Samfunnsbedriftene

Andel som synes det er ganske/meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører etter sektor/avtaleområde:

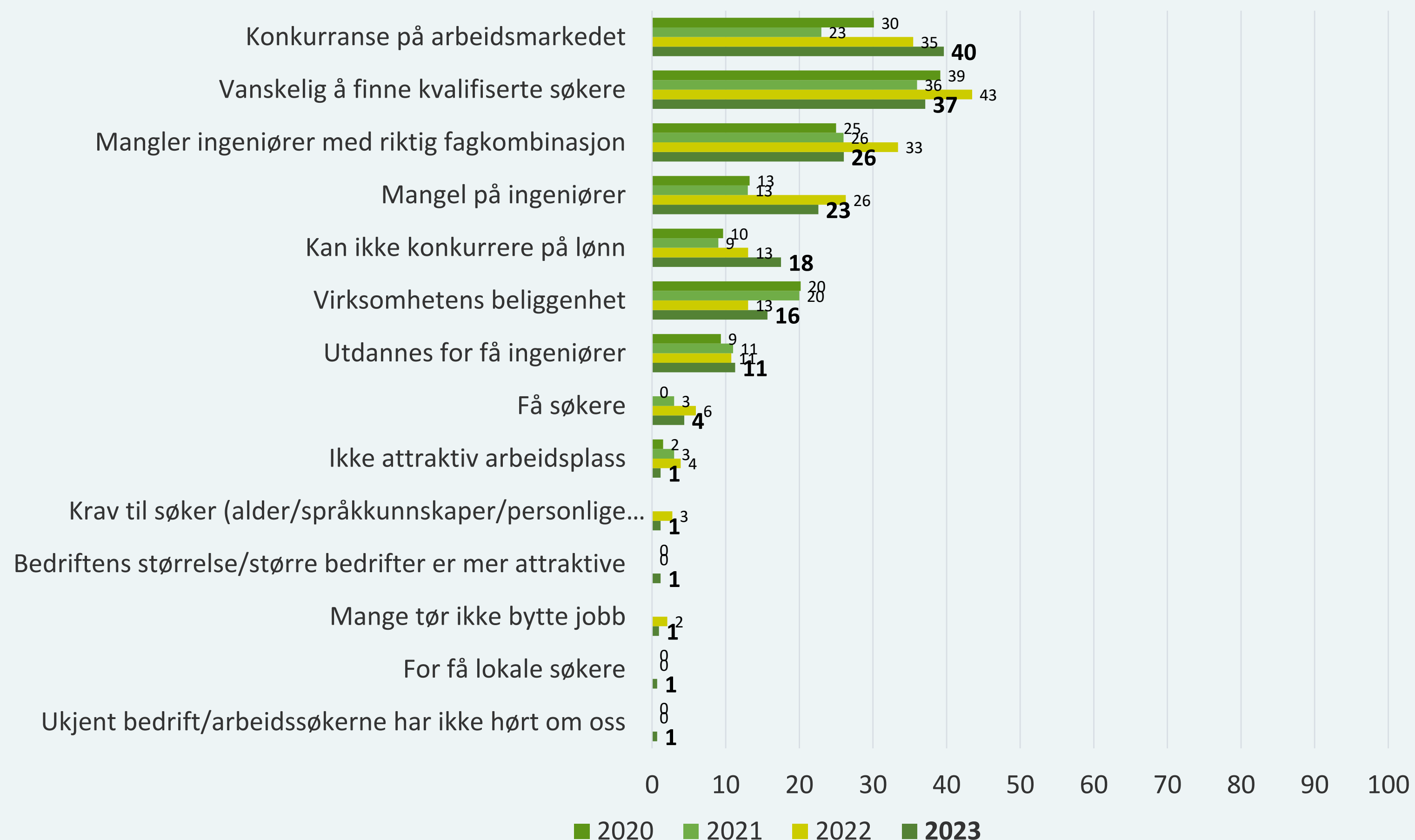

NB! Spekter kun 5 intervju i 2020
Spekter kun 6 intervju i 2021
Spekter kun 9 intervju i 2022
Spekter kun 7 intervju i 2023

4 av 10 svarer at konkurranse på arbeidsmarkedet er en årsak som fører til vanskeligheter rundt det å få tak i kvalifiserte ingeniører.

Base: Synes det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører (n=307):

Hva er årsakene til at du synes det er vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører?

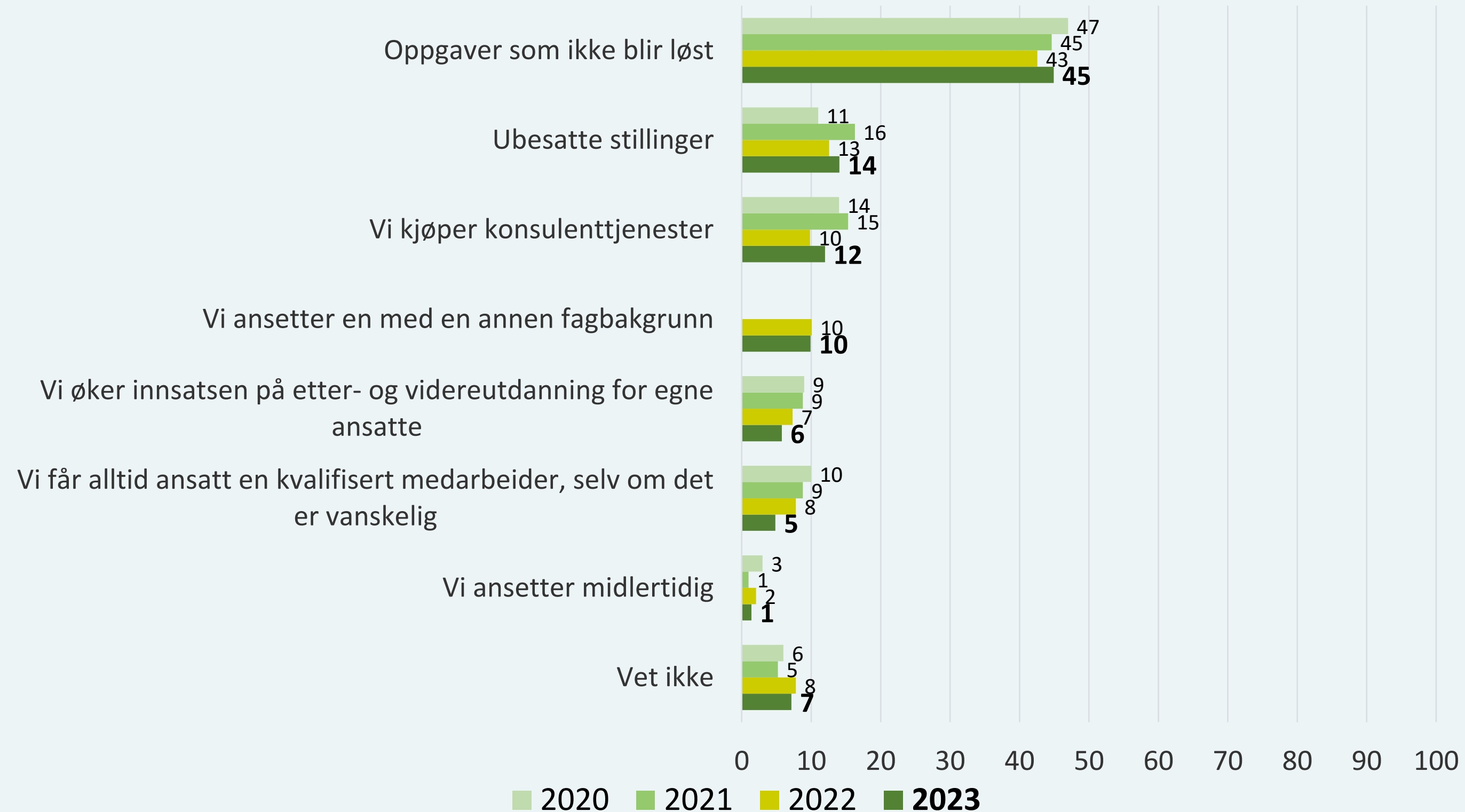
Kommunesektoren svarer i større grad at konkurranse på lønn og få søkere er årsaker som gjør det vanskeligere.

Respondenter i privat sektor svarer i større grad at konkurranse på arbeidsmarkedet og vanskelighet for å finne kvalifiserte søkere er årsaker som gjør det vanskeligere.

Den største konsekvensen ved ikke å få tak i kvalifiserte ingeniører er at oppgaver ikke blir løst.

Hva er den største konsekvensen for din virksomhet når det er vanskelig å ansette kvalifiserte ingeniører?

Base = 434 intervju (Meget/Ganske vanskelig)

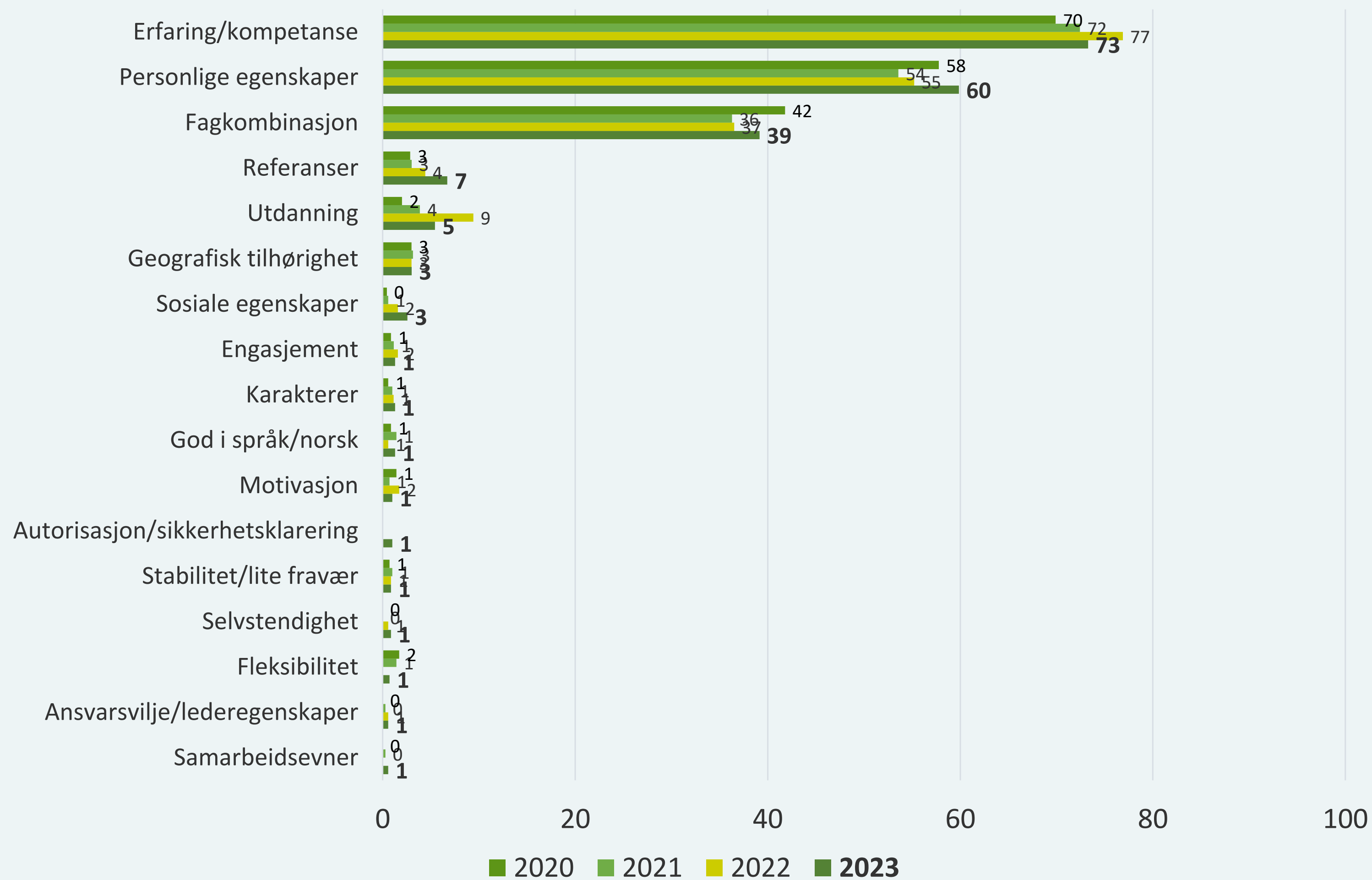
Respondenter i kommunesektoren kjøper i større grad konsulenttenester som en konsekvens.

Privat sektor mener oftere at oppgaver ikke blir løst.

Ansettelse av ingeniører

Erfaring/kompetanse, personlige egenskaper og riktig fagkombinasjon er de faktorene som tydelig skiller seg ut som de viktigste faktorene ved ansettelse av kandidater.

Hvilke faktorer legger dere mest vekt på ved ansettelse av en kandidat?

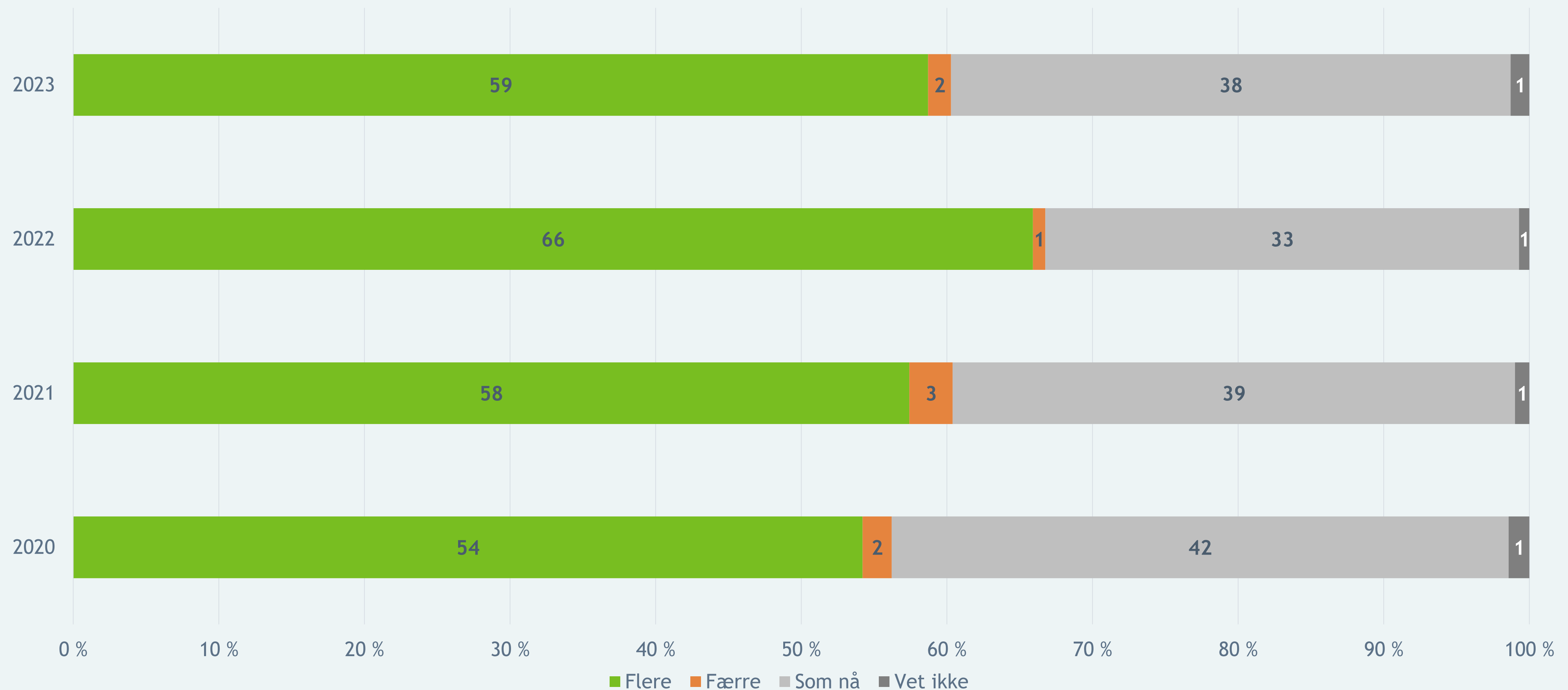
Kommunesektoren legger i større grad vekt på utdanning som en faktor.

Privat sektor mener i noe større grad at også sosiale egenskaper er en viktig faktor.

Fremtiden

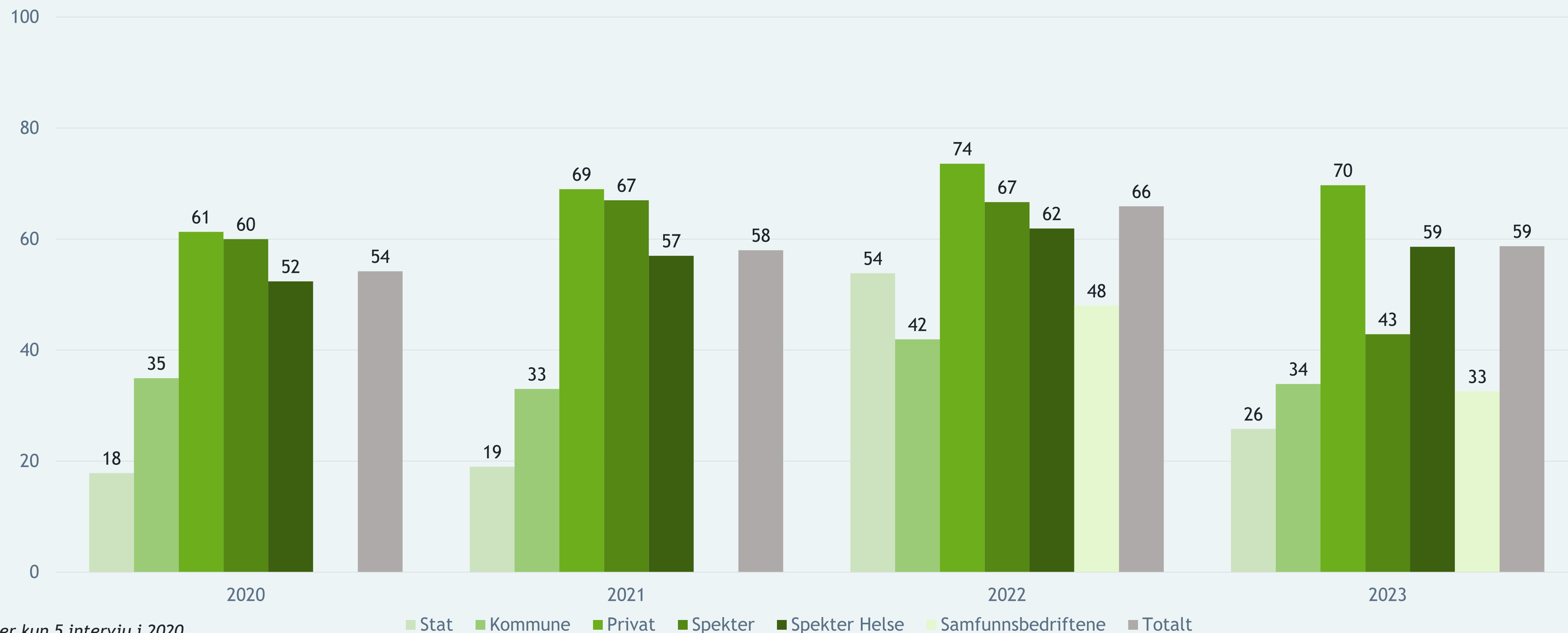
59 % oppgir at de tror at det vil bli behov for flere ingeniører fremover. Dette er en nedgang fra 2022, men på likt nivå som 2021.

Tror du at det vil bli behov for flere eller færre ingeniørstillinger i din virksomhet de neste 3 årene, eller tror du antallet vil være det samme som nå?

Privat sektor (70 %) tror i stor grad at det vil bli et økende behov for ingeniører de neste 3 årene.

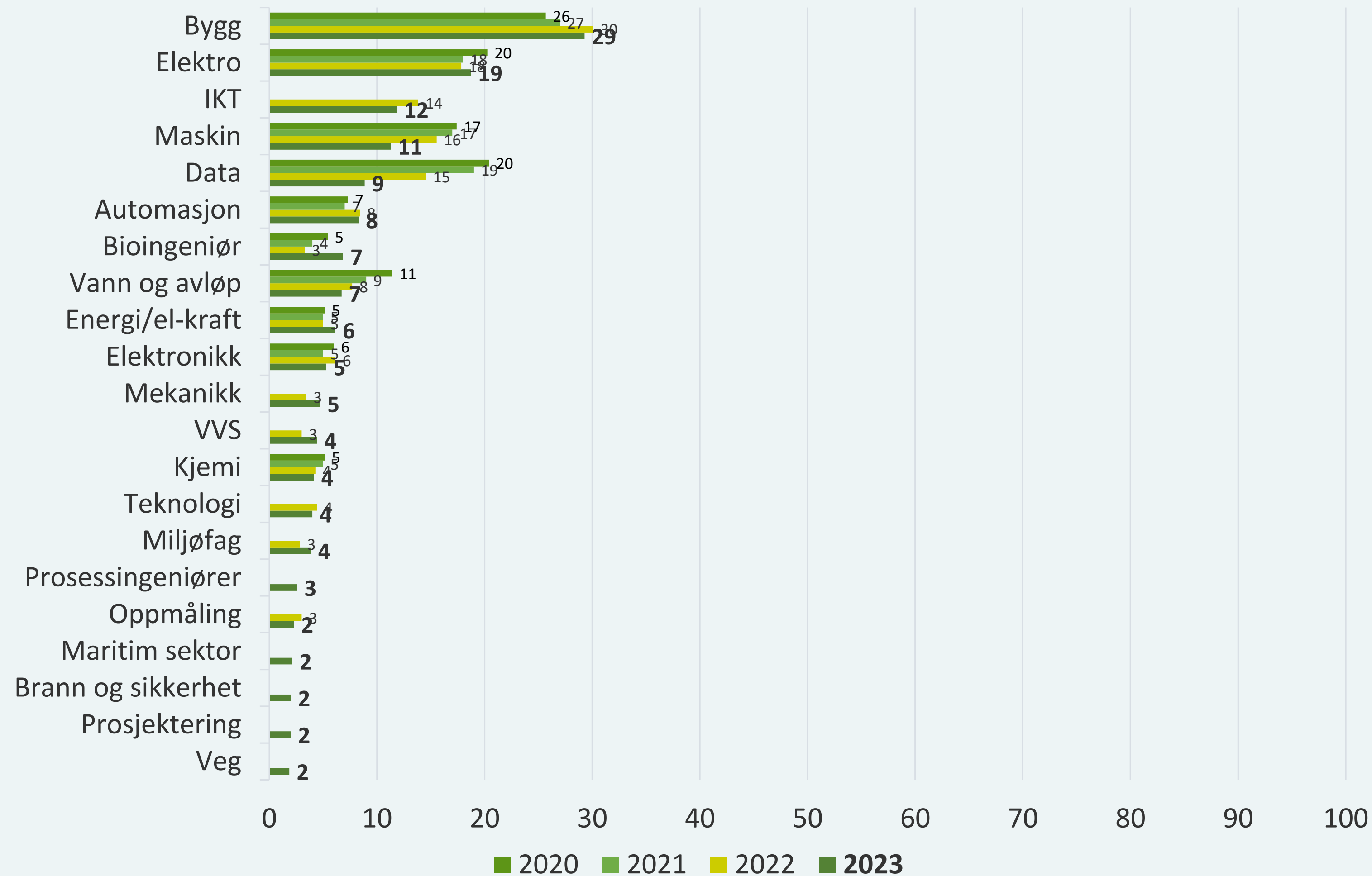
Andel som tror det vil bli behov for flere ingeniørstillinger de neste 3 årene etter sektor/avtaleområde:

NB! Spekter kun 5 intervju i 2020
Spekter kun 6 intervju i 2021
Spekter kun 9 intervju i 2022
Spekter kun 7 intervju i 2023

De fleste antar at behovet for ingeniører vil være størst innenfor bygg, elektro og IKT.

Hvilke typer ingeniører tror du det vil være mest behov for i din virksomhet de nærmeste årene?

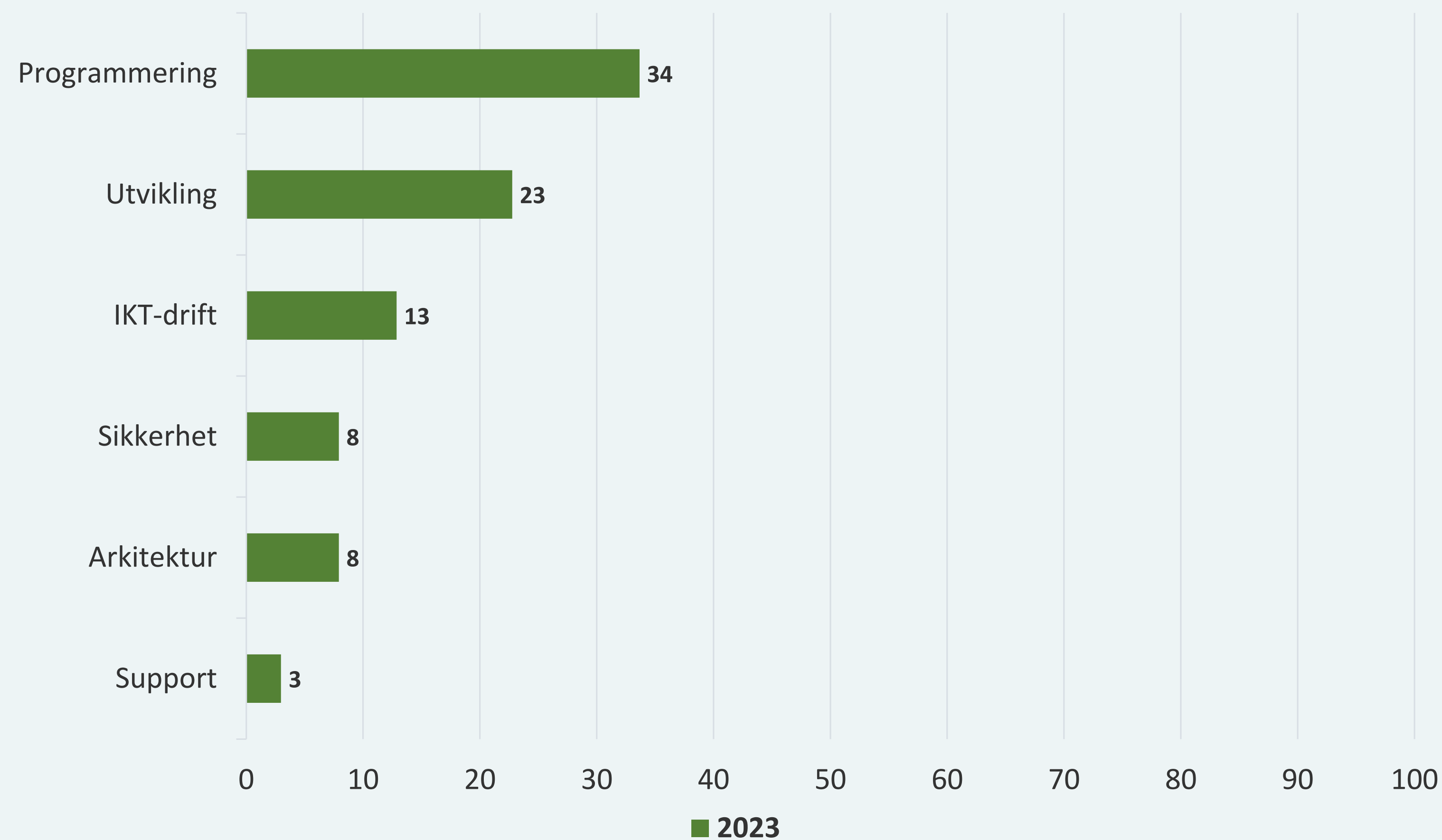

Behovet for type ingeniører og deres kompetanse varierer mellom de forskjellige sektorene i undersøkelsen. Følgende områder viser signifikant høyere innenfor sektoren enn for gjennomsnittet:

- Kommune:** Bygg, veg, oppmåling, vann og avløp
- Privat:** Data, elektro, maskin, IKT, automasjon, prosessingeniører, miljøfag, VVS, mekanikk
- Stat:** Bioingeniør, IKT, oppmåling
- Samfunnsbedriftene:** Elektro, energi/el-kraft, brann og sikkerhet

Innenfor data- eller IKT kompetanse i årene fremover er programmering (34%) og utvikling (23 %) behovene som trekkes frem i størst grad.

Hvilken konkret data- eller IKT-kompetanse vil det være størst behov for i din virksomhet i årene fremover? Base N=101

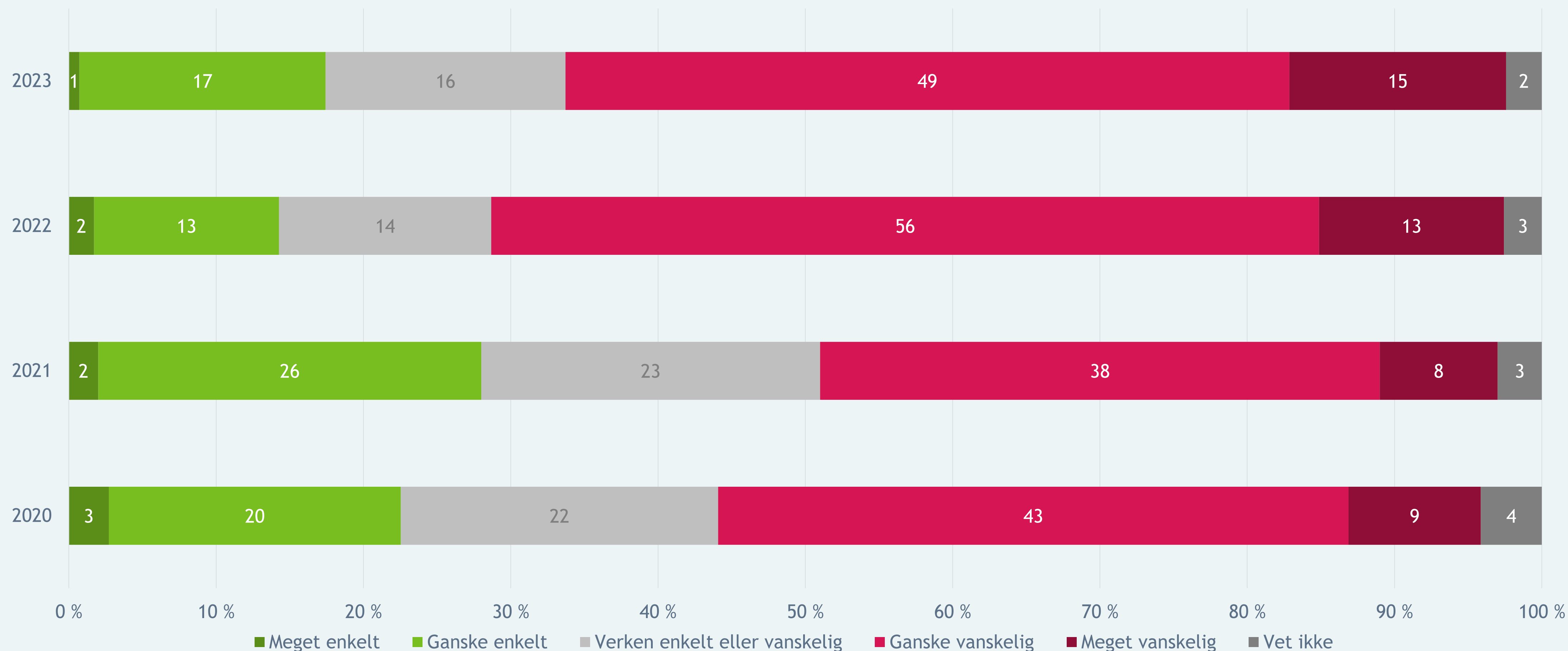

Respondenter i spekter helse svarer at de har stort behov for kompetanse innenfor arkitektur.

De i statlig sektor har i større grad behov for kompetanse innenfor sikkerhet.

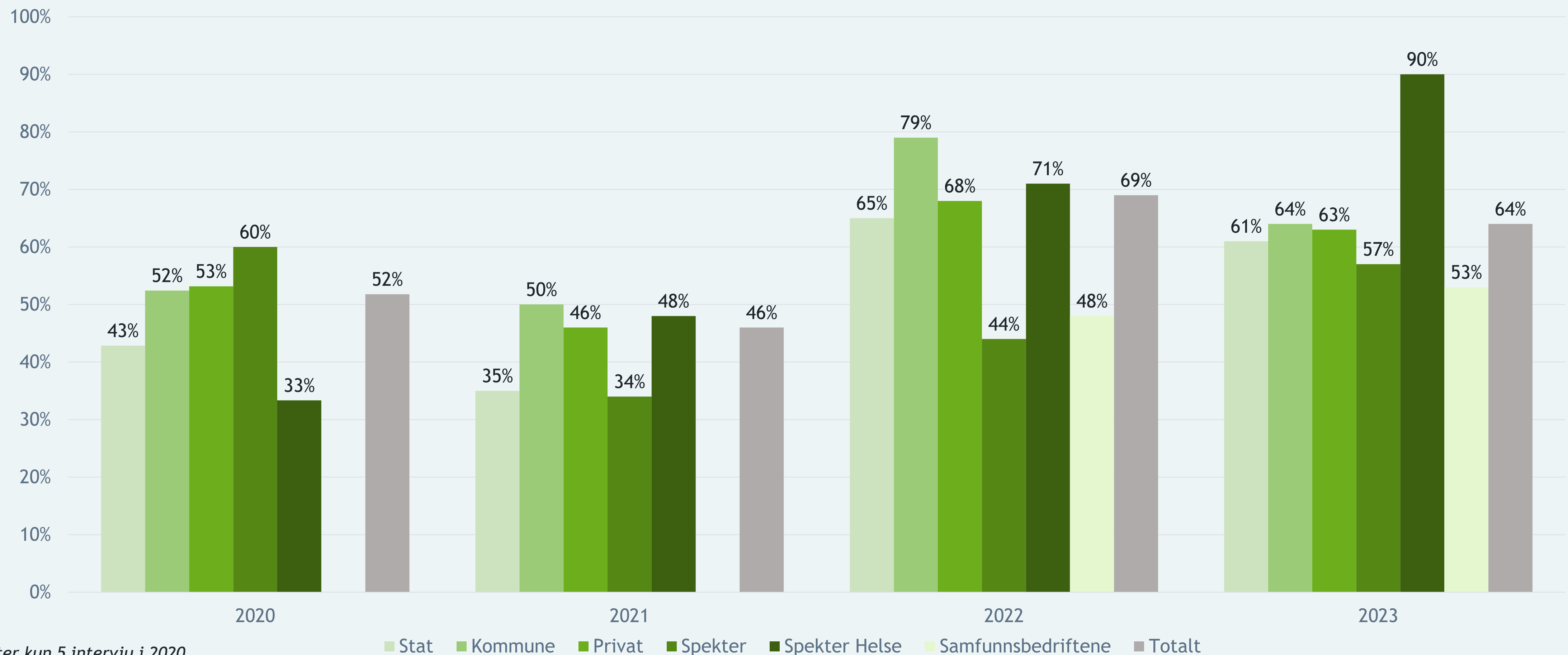
Majoriteten tror det blir vanskeligere å få tak i kvalifiserte ingeniører i løpet av de neste 3 årene (64 %). Dette er en signifikant nedgang på 5 prosentpoeng sammenlignet med 2022

Tror du det vil være meget enkelt, ganske enkel, ganske vanskelig eller meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til din virksomhet i løpet av de neste 3 årene?

Gjennomsnittlig svarer 64 % at de tror det vil være ganske eller meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører i løpet av de neste 3 år.

Andel som tror det vil være ganske/meget vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører de nærmeste 3 årene etter sektor/avtaleområde:

NB! Spekter kun 5 intervju i 2020

Spekter kun 6 intervju i 2021

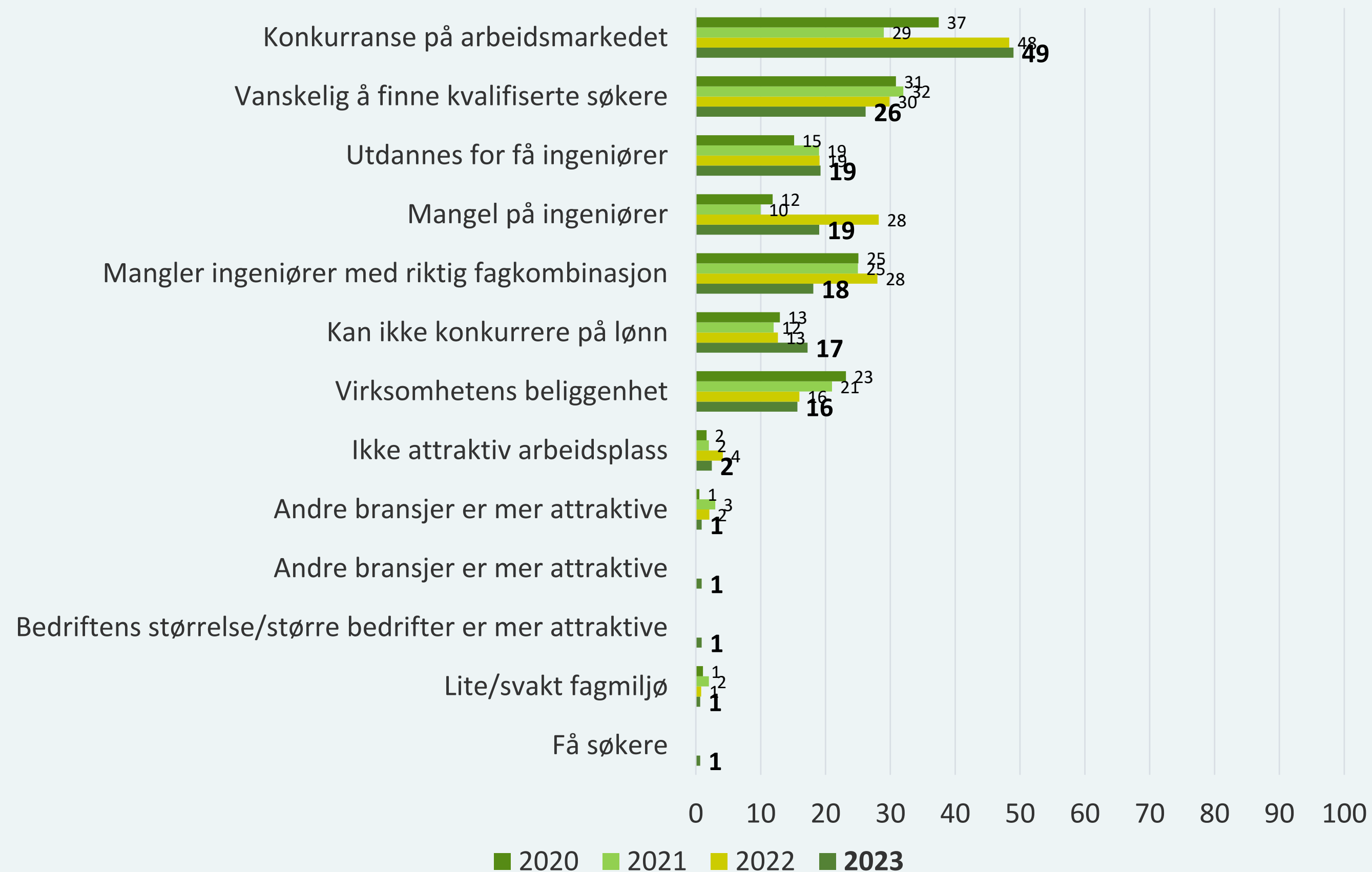
Spekter kun 9 intervju i 2022

Spekter kun 7 intervju i 2023

Blant de som mener at det vil bli vanskelig å finne kvalifiserte ingeniører også de neste 3 årene, oppgir 49 % at dette skyldes konkurransen på arbeidsmarkedet

Base: Tror det vil bli vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører neste 3 år:

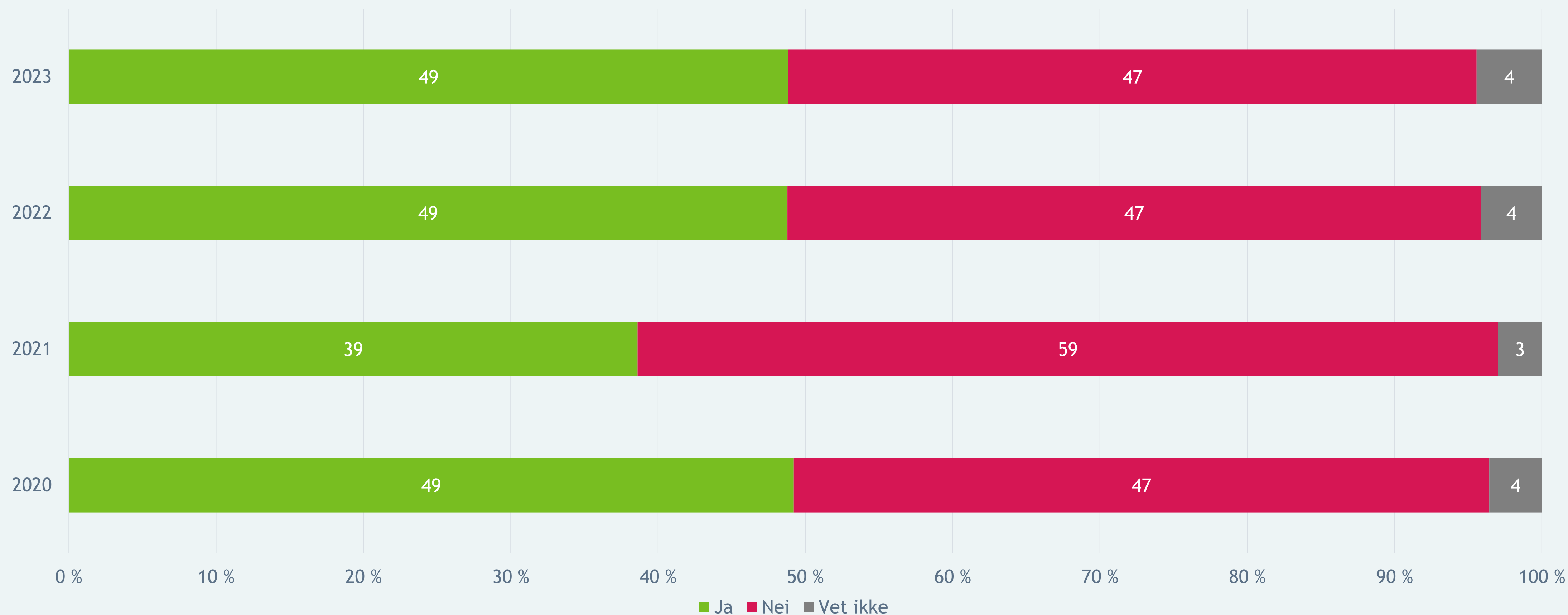
Hvorfor tror du det vil bli vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører til din bedrift i løpet av de neste 3 årene?

Kommunesektoren mener i større grad at virksomhetens beliggenhet, lønn og lite/svakt fagmiljø er faktorer som vil gjøre det vanskeligere de neste 3 årene.

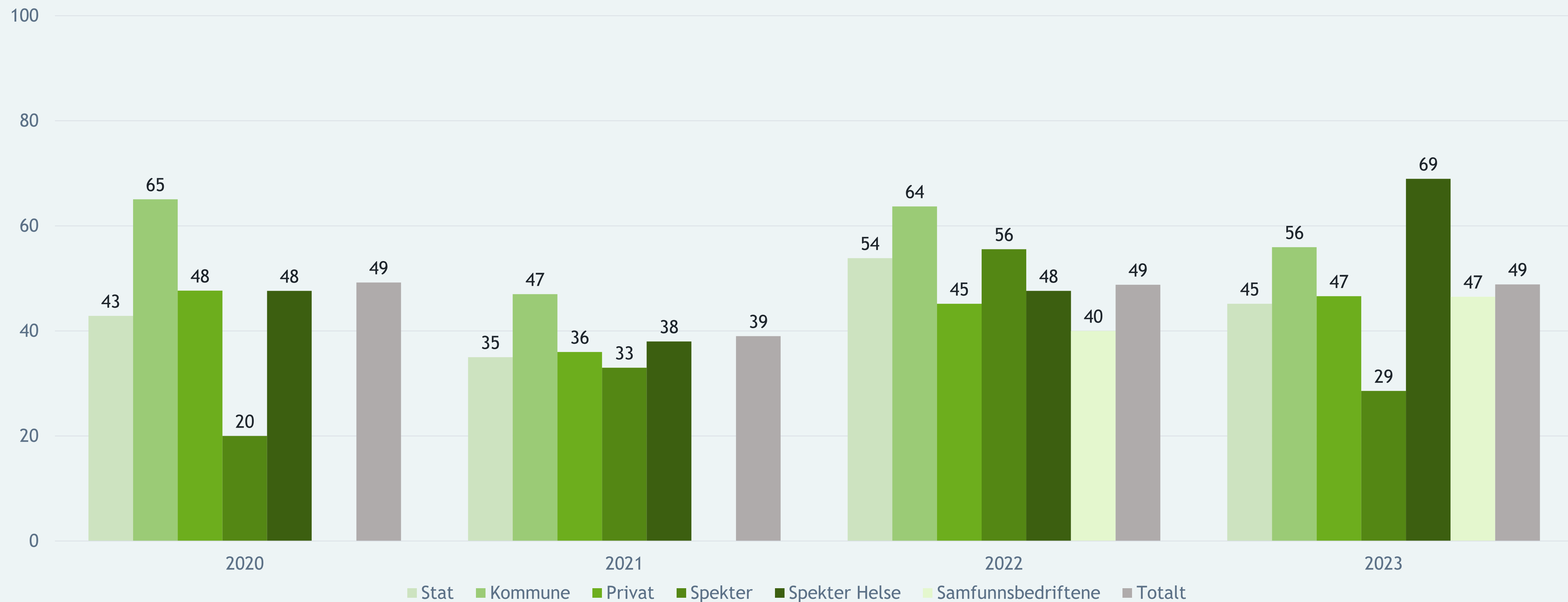
49 % tror at de vil miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene. Dette er på likt nivå med 2022.

Ser du for deg at dere kan miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene, dvs. at ingeniører slutter eller går av med pensjon uten at dere er stand til å erstatte denne kompetansen?

Privat sektoren er noe mindre bekymret for at de vil miste ingeniørkompetanse de nærmeste årene enn gjennomsnittet.

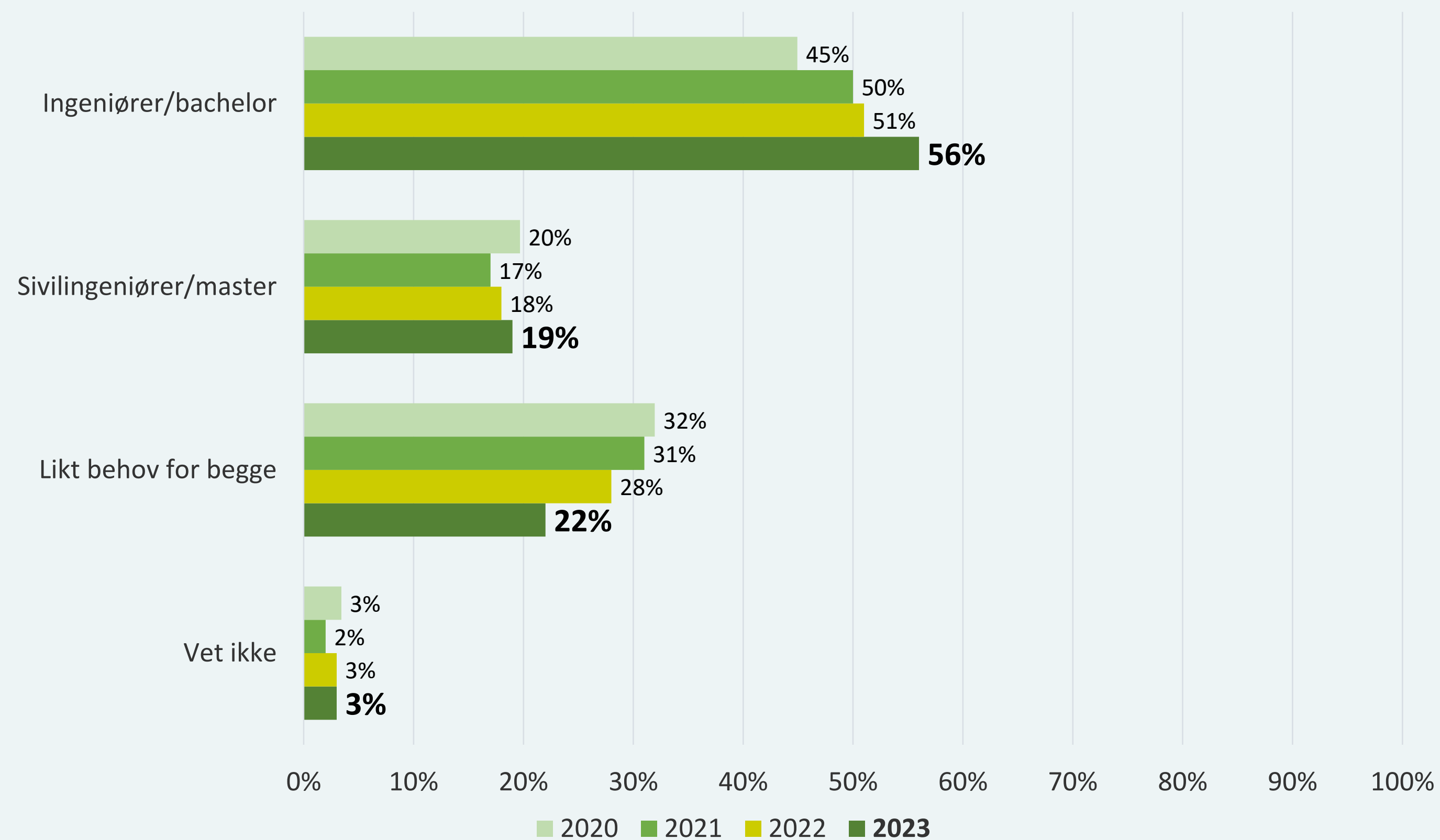
Andel som tror de vil miste ingeniørkompetanse nærmeste årene etter sektor/avtaleområde:

NB! Spekter kun 5 intervju i 2020
Spekter kun 6 intervju i 2021
Spekter kun 9 intervju i 2022
Spekter kun 7 intervju i 2023

56 % mener at behovet vil være størst for ingeniører/bachelor. Dette er en økning fra tidligere resultater.

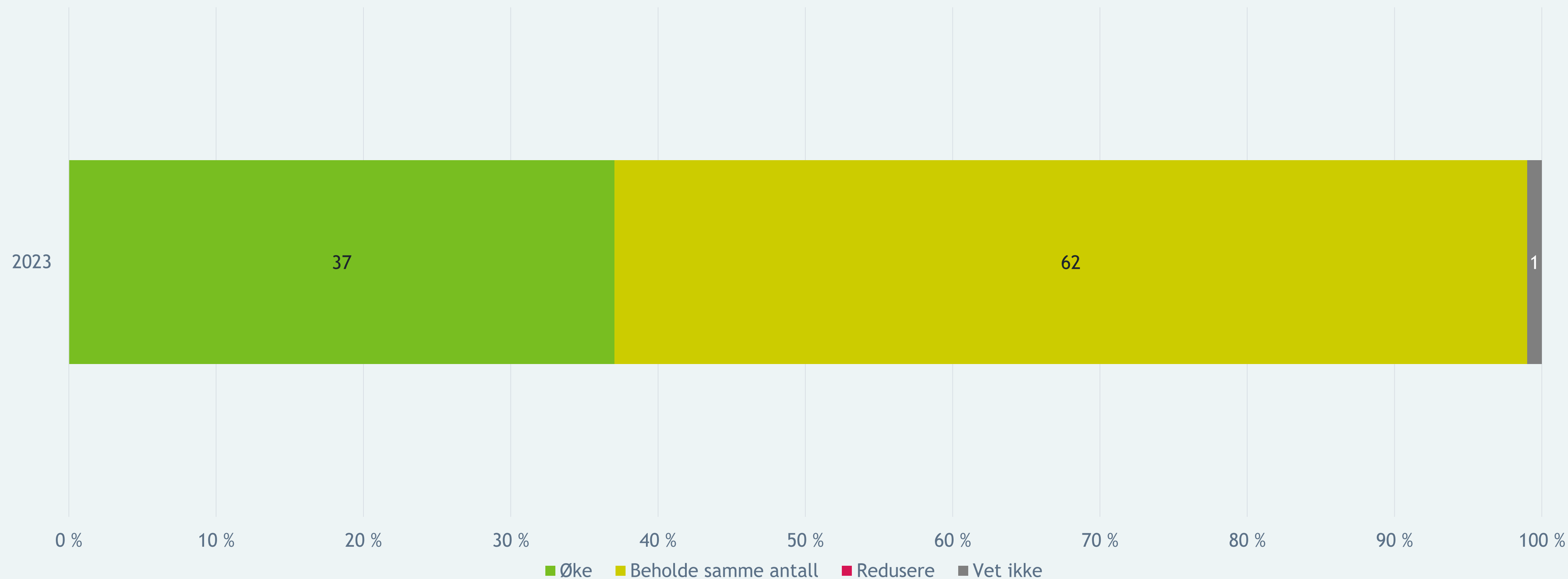
Vil behovet (framover) være størst for ingeniører/bachelor eller sivilingeniører/master i teknologi i din virksomhet?

Kommunal sektor har et større behov for ingeniører/bachelor (67%). Privat sektor har et signifikant større behov for sivilingeniører/master i teknologi (23%).

37 % svarer at de vil øke antall ingeniører ansatt de kommende seks månedene.

Planlegger dere å øke, redusere eller å beholde antallet ingeniører ansatt de kommende seks månedene?

De i privat sektor svarer i større grad at de vil øke antall ingeniører de kommende seks månedene (44 %).

Kontakt Ipsos

Lise Campbell Lehne

Senior Konsulent
Ipsos

✉ Lise.Lehne@ipsos.com

📞 +47 959 91 821

Ola Paulsrud

Research Executive
Ipsos

✉ Ola.Paulsrud@ipsos.com

📞 +47 975 18 123